

Myötätuulta kulttuurille

Hanke nro 21783

Loppuraportti

Koillismaan Leader ry

MYÖTÄTUULTA KULTTUURILLE –KOORDINOINTIHANKE

LOPPURAPORTTI

1. Hankkeen toteuttajan nimi

Koillismaan Leader ry (ent. Myötäle ry)

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Myötätuulta kulttuurille, hankkeen numero 21783

3. Loppuraportin tiivistelmä

Koillismaan Leader ry:n (tuolloin Myötäle ry) hallitus päätti rahoituksen hakemisesta Myötätuulta kulttuurille -koordinoitihankkeeseen kokouksessaan 18.9.2013. Hankkeen tarkoitus oli koota yhteen useita alahankkeita, joissa toteutetaan pienehköjä kulttuuriin liittyviä kehittämistoimenpiteitä paikallisen perinteen tai uusien ideoiden pohjalta. Tavoitteena oli koillismaalaisen kulttuurin vahvistaminen, perinteiden elävöittäminen, alueen elinvoimaisuuden parantaminen ja omaleimaisuuden tukeminen.

Myötätuulta kulttuurille -hankkeen kustannusarvioksi suunniteltiin 60 000 euroa, josta koordinoinnin osuus on 18 000 € ja alahankkeiden 42 000 €. Julkisen tuen osuus koordinoinnin rahoituksesta on 100% ja alahankkeiden rahoituksesta 90 %. Omarahoitukseen voi sisältyä vastikkeetonta työtä enintään puolet sen kokonaismäärästä. Alahankkeen kustannusten tuli olla 1 000 – 10 000 euroa. Sekä koordinoinnin että alahankkeiden toteutusaika päättyi 31.12.2014.

Koordinoitiossa käynnistyi lokakuussa 2013 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tehtyä siitä rahoituspäätöksen. Alahankkeiden haku julistettiin avoimeksi 23.10. – 22.11.2013 väliselle ajalle, hakemuksia vastaanotettiin yhteensä 16 kappaletta. Koillismaan Leader ry:n hallitus valitsi kokouksessaan 10.12.2013 kuusi alahanketta mukaan koordinointiin, niiden kustannukset olivat yhteensä 42 485 € eli alahankkeisiin varattavaa rahoitusta nostettiin hieman alkuperäisestä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus teki viranomaispäätöksen alahankkeiden rahoittamisesta 20.12.2013. Alahankkeiden toiminta oli mahdollista aloittaa 1.1.2014 alkaen. Mukaan valitut hankkeet olivat:

- Kuusamon kaupunki: Porkkapirtti Festivals, kustannusarvio 10 000 €
- Lecaperä Action ry: Lecaperä vasaroi, 5 000 €
- Maanselän kylänväki ry: Pieni kulttuurisavotta, 5 000 €
- Metsäkylän kyläseura: Metsäkylän suvut, 2 500 €
- Taito Pohjois-Pohjanmaa ry: Puolivillaista käsityöperinnettä, 9 985 €
- Taivalkosken 4H-yhdistys ry: 4H-kulttuurioppaat, 10 000 €

Kaikki alahankkeet toteuttivat toimenpiteensä pääsääntöisesti suunnitelmien mukaan, pieniä muutostarpeita ilmeni mutta kaikki hankkeet pääsivät tavoitteisiinsa. Kustannukset toteutuivat hieman ennakoitua suurempina Metsäkylän kyläseuran ja Lecaperä Action ry:n hankkeissa, muissa ne alittuivat. Alahankkeiden tuloksena on uusia tietoja, taitoja ja kokemuksia, yhteisöllisyyden lisääntymistä, perinteiden ja paikallistuntemuksen siirtymistä uusille sukupolville, aktiivisuuden lisääntymistä kylillä, uusia toimijoita hankkeiden toteuttajien toimintaan sekä hankeosaamisen ja -rohkeuden kasvua.

Myötätuulta kulttuurille –hankkeen myötä Koillismaan Leader ry:n tunnettuus kulttuuritoimijoiden keskuudessa parani ja tietoisuus siitä että myös tämän tyyppisiä hankkeita voidaan rahoittaa, lisääntyi alueella. Kiinnostus erityisesti pienten, paikallista kulttuuria esiin tuovien ja kulttuuritoimijoiden osaamista lisäävien hankkeiden toteuttamiseksi on lisääntynyt ja Myötätuulta kulttuurille –hankkeen rohkaisevan esimerkin myötä niitä on tulossa lisää ohjelmakaudella 2014 – 2020.

4. Raportti

4.1. Hankkeen tavoitteet

a. Ylemmän tason tavoitteet

Myötätuulta kulttuurille –hankkeen tavoitteena oli koillismaalaisen kulttuurin vahvistaminen, perinteiden elävöittäminen, alueen elinvoimaisuuden parantaminen ja omaleimaisuuden tukeminen. Hanke toteutti Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2007 – 2013 ja Leader-toimenpiteitä linjalla 3, toimenpiteessä 323 maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen. Myötätuulta kulttuurille –hankkeen avulla toteutettiin Myötäle ry:n (sittemmin Koillismaan Leader ry:n) paikallista maaseudun kehittämissuunnitelmaa ja sen tavoitteita maaseutu- ja kulttuuriperinnön elvyttämiseksi ja hyödyntämiseksi.

b. Hankkeen tavoitteet

Koordinointihankkeen tavoitteena oli tuoda Leader-rahoitus ja sen mahdollisuudet myös pienten kulttuuritoimijoiden ulottuville. Sen avulla toteutettiin paikallislähtöisiä, omaehtoisia, kulttuurin eri muotoja ja toimintatapoja kehittäviä hankkeita. Tavoitteena oli myös lisätä eri kulttuuritoimijoiden yhteistyötä, luoda ja levittää uusia toimintamalleja, tehdä hankemaailmaa tutuksi pienillekin yhteisöille sekä aktivoida nuoria.

4.2. Hankkeen toteutus

c. Toimenpiteet

Koillismaan Leader ry oli toteuttanut pieniä investointeja yhteen koonneita koordinointihankkeita hyvällä menestyksellä jo kolme kappaletta ja kun kysyntää kulttuuriteemaisten kehittämishankkeille ilmeni, päätettiin valmistella Myötätuulta kulttuurille –hanke. Hankesuunnitelman kirjoittamisesta vastasi toiminnanjohtaja Pirjo Jaakkonen, jonka vastuulla hankkeen toteut-

taminen Koillismaan Leaderissa oli. Yhdistyksen hallitus hyväksyi suunnitelman ja päätti hankkeen hakemisesta kokouksessaan 18.9.2013.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus teki päätöksen hanketuesta koordinoitiosaan 18.10.2013. Alahankkeiden haku julistettiin avoimeksi ajalle 23.10. – 22.11.2013. Hausta tiedotettiin lehti-ilmoituksilla, Koillismaan Leaderin internet- ja Facebook-sivuilla, erilaisissa tilaisuuksissa ja lehtiartikkelilla. Lisäksi hankkeesta ja sen hakukäytännöstä laadittiin esite. Hakijoita opastettiin hakemusten täyttämässä ja hankesuunnitelmien kirjoittamisessa niin henkilökohtaisilla tapaamisilla kuin sähköpostitse ja puhelimitse.

Alahankehakemuksia vastaanotettiin yhteensä 16 kappaletta. Vaikka kiinnostusta ja tarvetta kulttuuriteemaisille kehittämishankkeille tiedettiin olevan, saapuneiden alahankkeiden suuri lukumäärä oli silti yllätys. Hakemukset pisteytettiin ennalta määrättyjen valintakriteerien mukaan, eniten painotettiin innovatiivisuutta, nuorten aktivointia ja yhteistyön lisäämistä. Valinnan koordinoitiin mukaan otettavista alahankkeista teki Koillismaan Leader ry:n hallitus kokouksessaan 10.12.2013. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus teki viranomaispäätöksen alahankkeiden tukemisesta 20.12.2013.

Koordinointiin valittiin mukaan kuusi alahanketta:

- **Kuusamon kaupunki: Porkkapirtti Festivals.** Hankkeen tavoitteena on tuoda Kuusamossa järjestettäviä kulttuuritapahtumia lähemmäs ikäihmisiä, luoda Kuusamossa toteutettavista kulttuuritapahtumista ikäihmisille soveltuvia versioita ja laajentaa toimintakeskus Porkkapirtin imagoa kaikenikäisten kohtaamispaikaksi. Tapahtumia voivat olla esim. Karhujuhlien aikaan Karhuiltamat, Kuusamo-opiston näytösten aikaan lasten ja nuorten tanssinäytös, musiikki- ja taideleirien aikaan ikäihmisten ”taideleiri”, pienoiskonsertteja ja –näytelmiä ym. Hankkeen tuloksena syntyy paikallinen toimintamalli kulttuuritapahtumien soveltamiseen ikäihmisille paremmin soveltuvaksi sekä kulttuurin vuosi-kello, tapahtumien jatkumo. Hankkeen kustannukset koostuvat pääasiassa palkkakustannuksista, sillä kokemukset ovat osoittaneet että toimintamallin kehittäminen ja tapahtumien järjestäminen vaativat erityisesti henkilöresurssia; koordinaattorin joka pitää langat käsissään ja vastaa organisoinnista. Hankkeen kustannusarvio on 10 000 euroa, josta 9 000 on palkkakuluja ja 1 000 matkakuluja. Yksityisen rahoituksen osuuden kaupunki kerää sponsoriyrityksiltä- ja yhteisöiltä.
- **Lecaperä Action ry: Lecaperä vasaroi.** Lecaperä Action ry on Kuusamon Vasaraperän kylässä toimiva harrastajateatteriyhdistys, joka on jo useana vuonna valmistanut näytelmän juhannuksen ja uuden vuoden aikaan esitettäväksi. Näytelmien aiheet ovat paikallisuuteen perustuvia ja näyttelijät pääasiassa Vasaraperän kylältä. Näyttämötyön osaaminen on kertynyt toiminnassa mukana oleville pikku hiljaa kokemuksen mukana mutta nyt kehittämishankkeen avulla hankitaan koulutusta erityisesti maskeeraukseen, puvustukseen ja lavastukseen sekä ohjaamiseen. Koulutukseen sisältyy perusjakso ja syventävä jakso, lisäksi Lecaperä Action ry:n jäsenet jakavat saamaansa oppia kaikille halukkaille tarjoamalla kaikille avoimet yleisötyöpajat. Hankkeen tuloksena näytelmien laatu paranee ja osaaminen kehittyä, yleisötyöpajat tuovat harrastuksen uusien henkilöiden tietoisuuteen ja mahdollisesti lisää innostuneita harrastajia mukaan toimintaan. Hankkeen kustannusarvio on 5 000 euroa, josta 4 150 € on ostopalveluja, 400 € vuokria, 200 € muita kustannuksia sekä 250 € vastikkeetonta työtä.

- **Maanselän kylänväki ry: Pieni kulttuurisavotta.** Maanselän kylänväki ry on kuusamolainen v. 2012 perustettu kyläyhdistys, jonka jäsenistöä ovat pääasiassa Oijusluomajärven alueen asukkaat. Kesällä 2013 toteutetun kyläkävelyn myötä heräsi mielenkiinto alueen kulttuuriperintöä ja paikallisia tarinoita kohtaan. Syntyi idea kulttuuritapahtumasta, joka toteutettaisiin asukkaiden omien osaamisalueiden sekä vierailevien taiteilijoiden panoksella, yhdistäen paikallista ja muualta tulevaa. Ohjelmaan on suunniteltu mm. teatteri- ja musiikkiesi-tyksiä, klovneriaa, joogaa, nuotiotarinoita ja –lauluja sekä näyttelyjä. Tapahtuman aikana alueen vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat tutustuvat toisiinsa ja kyläyhdistyksen toimintaan. Hankkeeseen kuuluu myös opintomatka Taivalkoskelle ja Suomussalmelle; tavoitteena on ottaa oppia näistä aktiivisista kulttuuripitäjistä ja saada kokemuksia siitä miten kylän kulttuuritoiminta pysyy vireänä ja kehit-tyy. Hankkeen kustannusarvio on 5 000 euroa, josta 2 850 € on ostopalveluja, 200 € vuokria, 1 500 € kotimaan matkakuluja, 200 € muita kuluja ja 250 € vastikkeetonta työtä.
- **Metsäkylän kyläseura ry: Metsäkylän suvut – Kyläpäivä ja julkaisu.** Taivalkoskelaisen Metsäkylän suvuista on alettu koota sukupuuta ja sen innoittamana syntyi idea kyläpäivästä jonka teema on ”Mistä olemme tulleet”. Kyläpäivä kokoaa Metsäkylän sukujen vaiheis-ta kiinnostuneita kuulemaan aiheeseen liittyviä esitelmiä, vaihtamaan ja täydentämään jo olemassa olevia tietoja sekä siirtämään tietoa uusille sukupolville. Sukupuun tietojen kerääminen tehostuu ja siitä saadaan kattavampi kuin ilman tapahtumaa. Kyläpäivä on yhteisöllinen tapahtuma, joka kokoaa yhteen nykyisiä ja entisiä metsäkyläläisiä sekä aloittaa kylän historiaan ja perinteisiin liittyvän vuo-sittaisten tapahtumien sarjan. Tapahtumasta kootaan lehtinen, jossa tiedotetaan sen tuloksista ja su-kupuun kokoamisen vaiheista. Julkaisu kootaan talkootyönä ja sitä jaetaan ilmaisjakeluna alueella. Hankkeen kustannusarvio on 2 500 €, josta 1 300 € on ostopalveluja, 500 € matkakuluja ja 700 € muita kuluja.
- **Taito Pohjois-Pohjanmaa ry: Puolivillaista käsityöperinnettä.** Aloite hankkeelle syntyi paikallisten nuorten keskuudessa, kun teknisen käsityön koulussa valinneet tytöt halusivat opiskella myös tekstiilikäsitöitä. Taitokeskus on aiemmin järjestänyt koulujen loma-aikoina lyhyitä kursseja mutta nuorten tarpeesta syntyi idea kouluvuoden aikana toteutettavasta, alu-een omaa käsityöperinnettä hyödyntävästä ja elvyttävästä kerhotoiminnasta. Käytännössä hankkeen aikana toteutetaan kerhoja, joissa Taitokeskuksen käsityöneuvoja ohjaa lapsia ja nuoria perinteisten käsitöiden teon perusteissa. Työt voivat olla yhden kokoontumiskerran aikana toteutettavia tai laa-jempia kokonaisuuksia, jotka sisältävät esim. langan kehäämisen ja siitä valmistettavan neuleen toteuttamisen. Kerhoja järjestetään Kuusamon keskustan lisäksi myös kylillä, yhteensä kuudessa paikassa. Kerhot ovat osallistujille maksuttomia jotta perheen taloudellinen asema ei sulje osallistujia pois toiminnasta. Hankkeen kustannusarvio on 9 985 euroa, josta 6 185 € on palkkakuluja, 1 485 € matkakustannuksia ja 2 315 € materiaalikuluja.
- **Taivalkosken 4H-yhdistys ry: 4H-kulttuurioppaat.** Taivalkoski on tunnettu kulttuuripitäjä, jossa on yleisesti paikallisten ja matkailijoiden tiedossa ole-vien kohteiden lisäksi paljon ”piilossa” olevia, potentiaalisia tutustumiskohteita. Hankkeessa selvitetään Taivalkosken kylillä sijaitsevia, matkailuun soveltuvia kulttuurikohteita ja etsitään niiden taustatietoja ja tarinoita esim. haastatteleamalla paikallisia asukkaita. Kohteita voivat olla esim. erämaatalot, hakamaat ja niittykulttuuri ja kivikautiset asuinpaikat. Yhdistyksen työntekijä laatii kohteista esitteen nettiin ja yhdessä nuorten kanssa suunnittelee ohjelmalvelun matkailijoille, nuoret myös koulutetaan toimimaan oppaina kartoitetuissa kohteissa. Hankkeen tuloksena Taivalkosken kylien kulttuuri-

kohteet nousevat esiin ja nuoret perehtyvät asuinpaikkakuntansa historia- ja kulttuuriperinteeseen. Taivalkosken 4H-yhdistykselle jää toimintamalli ja kurssirunko sekä nettisivut hyödynnettäväksi jatkossakin. Hankkeen kustannusarvio on 10 000 euroa, josta 6 000 € on palkkakuluja, 1 500 € osto-palveluja, 1 500 € kotimaan matkakuluja ja 1 000 € muita kustannuksia.

Alahankkeiden toteuttajista Maanselän Kylänväki ry ja Taito Pohjois-Pohjanmaa ry ovat uusia tuenhakijoita, ne eivät ole aiemmin toteuttaneet hankkeita Koillismaan Leaderin kautta.

Koordinointihankkeeseen mukaan valittujen hankkeiden kanssa pidettiin aloituspalaverit ennen niiden toiminnan alkamista. Aloituspalaverissa käytiin alahankkeiden vastuuhenkilöiden kanssa läpi tukipäätös, hankesuunnitelma sekä hankkeen toteuttamiseen ja raportointiin liittyvät määräykset ja ohjeet. Palaverista laadittiin muistio molemmille osapuolille.

d. Aikataulu

Taivalkosken 4H-yhdistyksen, Kuusamon kaupungin ja Taito Pohjois-Pohjanmaa ry:n hankkeet alkoivat heti vuoden 2014 alussa, muut hankkeet toteutettiin kesän ja syksyn aikana. Yhteydenpito alahankkeisiin oli säännöllistä mutta kuten loppumaksuvaiheessa todettiin, sitä olisi pitänyt joidenkin kohdalla olla vielä enemmän jotta suunnitelmiin tulleet muutostarpeet olisi voinut ennakoida paremmin. Taivalkosken 4H-yhdistys haki yhden välimaksun ennen loppumaksua, kaikki muut hankkeet hakivat tuen maksuun kerralla loppumaksuna. Sekä alahankkeiden että koordinoinnin toteutusaika päättyi 31.12.2015.

e. Resurssit ja toteutuksen organisaatio

Myötätuulta kulttuurille –hankkeen toteuttamisesta Koillismaan Leader ry:ssä vastasi toiminnanjohtaja Pirjo Jaakkonen. Hankkeen ohjausryhmänä toimi Koillismaan Leader ry:n hallitus, joka käsitteli hankkeen etenemistä kokouksissaan. Alahankkeiden toteutuksen vastuuhenkilöt hoitivat yhteydenpidon Koillismaan Leaderiin, toimenpiteiden toteutukseen osallistui etenkin pienten yhdistysten hankkeissa heidän lisäksi useita talkoolaisia. Kuusamon kaupungin, Taito Pohjois-Pohjanmaan ja Taivalkosken 4H-yhdistyksen hankkeissa oli palkattu vetäjä.

f. Kustannukset ja rahoitus

Alahankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio oli 42 500 € ja koordinoinnin 18 000 €. Myönnetty rahoitus alahankkeittain ja toteutuneet kustannukset esitetään taulukossa seuraavalla sivulla.

	Porkka- pirtti Fes- tivals	Lecaperä vasaroi	Pieni kult- tuurisa- votta	Metsäkylän suvut	Puolivillaista käsityöpe- rinnettä	4H kult- tuuriop- paat
Myönnetty	10 000	5 000	5 000	2 500	9 985	10 000
Toteutunut	9741,74	5 340,49	4 965,59	2 619,69	7 910,97	9 332,2
Maksettu	9741,74	5 000	4 963,78	2 500	6 629,48	9 332,2

Alahankkeisiin on maksettu tukea yhteensä 38 167,2 € eli hankkeiden hyväksyttävät kulut olivat 4 317,8 € myönnettyä pienemmät.

Koordinoinnin kustannukset toteutuivat ennakoitua pienempinä erityisesti muiden kustannusten ja matkakulujen osalta. Matkakuluja vähensi se, että yhtä lukuun ottamatta alahankkeet toteutettiin Kuusamossa, lisäksi hankkeiden neuvonta toteutettiin pääasiassa sähköpostitse ja puhelimitse mikä vähensi matkustustarvetta. Ostopalvelut ovat toteutuneet ennakoitua suurempina, erityisesti kirjanpidon ja palkanlaskennan kulut oli kustannusarviossa arvioitu liian pieniksi.

Kululuokka	Myönnetty	Toteutunut
Palkat	11 904	11 966,93 (*)
Ostopalvelut	3 296	4 019,55
Matkakulut	1 300	334,54
Muut kulut	1 500	174,31
Yhteensä	18 000	16 495,33

*) Palkkoihin on lisätty arvio lomapalkoista ja lomarahasta, jotka haetaan maksuun elokuussa 2015

Myöätuulta kulttuurille –hanke rahoitettiin Koillismaan Leader ry:n kehuksesta. Koordinointiosan julkisen tuen osuus oli 100 % ja alahankkeiden 90 %. Julkisesta tuesta 45 % koostuu EU:n, 35 % valtion ja 20 % kuntien rahoituksesta.

g. Raportointi ja seuranta

Hankkeen raportointi on toteutettu määräysten mukaan, vuonna 2013 on laadittu vuosiraportti ja vuoden 2014 toiminta raportoidaan tällä loppuraportilla. Alahankkeet ovat toimittaneet kukin oman loppuraporttinsa ja seurantatietonsa maksuhakemuksen yhteydessä.

Hankkeen ohjausryhmänä on toiminut Koillismaan Leader ry:n hallitus, jolle toiminnanjohtaja on raportoinut hankkeen toiminnasta, kustannusten toteutumisesta ja maksuhakemuksista hallituksen kokousten yhteydessä.

h. Toteutusolelutukset ja riskit

Myötätuulta kulttuurille –koordinoitihankkeeseen haettiin pieniä, kulttuuriin liittyviä kehittämistoimenpiteitä paikallisen perinteen tai uusien ideoiden pohjalta. Rahoitettavaksi valittavien hankkeiden kriteereissä otettiin huomioon mm. hankkeen toteuttamiskelpoisuus ja kustannustehokkuus sekä hakijan toiminnalliset ja taloudelliset resurssit hankkeen toteuttamiseen. Siten pyrittiin vähentämään riskejä hankkeiden epäonnistumiseen ja turvaamaan resurssien tehokas käyttö.

Alahankkeiden toteuttajien kanssa pidetyillä aloituspalavereilla pyrittiin tiedottamaan kattavasti hankkeen toteuttamiseen liittyvistä määräyksistä ja toimintatavoista, kaikilta hanketoimijoilta saatiinkin niistä hyvää palautetta. Ne vähensivät osaltaan riskiä siihen että hankkeen toteutusaikana olisi virheellisistä toimintatavoista koitunut haittaa ja taloudellisia tappioita hankkeen toteuttajille tai rahoittajalle. Kokonaan niiltä ei kuitenkaan vältytty, mikä suurilta osin johtuu siitä että parissa hankkeessa toteuttaja ja kirjanpidosta vastaavat eivät olleet tiiviissä yhteistyössä keskenään.

Kerätyn palautteen mukaan hankkeiden toteuttajat kokivat aloituspalaverin hyvänä ja Leader-ryhmän tarjoaman neuvonnan riittävänä. Tosin erään hankkeen vastuuhenkilön mukaan neuvoja olisi pitänyt kysyä vielä enemmän, tai ainakin varmistaa että hankkeen toteuttajana on varmasti ymmärtänyt siihen liittyvät määräykset ja ehdot oikein. Maksuhakemuslomakkeiden täyttö koettiin osassa hankkeita hieman hankalaksi mutta siihen saatu tuki helpotti asiaa.

4.3. Yhteistyökumppanit

Myötätuulta kulttuurille –hankkeen toteuttamisessa yhteistyökumppaneita ovat olleet Koillismaan Leader ry:n alueen kulttuuri- ja kylätoimijat, alueen kunnat ja kylien kattojärjestöt sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Muilta, kehittämishankkeiden koordinoitihankkeita toteuttaneilta Leader-ryhmiltä saatiin myös tukea hankkeen suunnitteluvaiheessa.

4.4. Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Keskeisimpiä tuloksia Myötätuulta kulttuurille –hankkeen toteuttamisessa ovat olleet alahankkeiden toiminnan vaikutukset. Kehittämishankkeen toteuttaneissa yhteisöissä on virinnyt aktiivisuutta, joka jatkuu hankkeen toteuttamisen päätyttyä.

Kuusamon kaupungin Porkkapirtti Festivals –hankkeen myötä järjestettiin kulttuuritapahtumia, joihin myös ikäihmisten oli helppo osallistua. Tapahtumissa eri sukupolvet kohtasivat ja niiden myötä saatiin kokeilla uutta toimintamallia jolla jatkossakin toteutetaan tapahtumia. Hankkeen toimenpiteiden tuloksena on suunniteltu myös uusia kehittämistoimia.

Lecaperä Action ry sai hankkeen myötä uutta tietoa ja taitoa näytelmien ohjaamiseen ja lavastamiseen mutta myös uutta intoa tekemiseensä. Erityisesti yhdistyksen toiminnassa mukana ole-

vat lapset ja nuoret ottivat uutta oppia innolla vastaan. Hankkeen vaikutukset näkyvät yhdistyksen toteuttamien näytelmien parempana toteutuksena sekä jatkokoulutuksina.

Maanselän kylänväki ry:n Pieni kulttuurisavotta tutustutti kylän vakinaisia asukkaita ja mökkläisiä toisiinsa ja paransi yhteishenkeä. Kiinnostus paikalliseen kulttuuriin ja historiaan lisääntyi ja niihin liittyviä ideoita nousi jatkokehittelyyn. Pienen kulttuurisavotan kokemusten perusteella Maanselän kylänväki ry tulee jatkossakin järjestämään kulttuuritapahtumia ja toteuttamaan omia hankkeita.

Metsäkylän kyläseuran toteuttama Metsäkylän suvut –hanke toi esille kyläläisten taustoja, perinteitä ja levitti tietoa menneiden sukupolvien elämästä erityisesti nuoremmille. Kylätapahtuma lisäsi yhteisöllisyyttä, siihen koottu tieto edisti kylän sukupuun kokoamista ja tuotti siihen uutta materiaalia. Tapahtumasta koottu julkaisu säilyttää ja kertoo kyläpäivän antia eteenpäin myös tulevaisuudessa.

Taito Pohjois-Pohjanmaa ry:n Puolivillaista käsityöperinnettä –hankkeen tuloksena kuusamolaisien lasten ja nuorten tietämys perinteisistä käsityömenetelmistä ja materiaaleista on lisääntynyt. Hankkeen toteuttamissa käsityökerhoissa paikallisia perinteitä on siirretty nuorille ja siten vaikutettu niiden säilymiseen. Kerhoihin osallistuneet ovat saaneet oppia uusia taitoja ja saaneet tietoa mm. eri materiaaleista ja tekniikoista. Kylillä järjestetyt kerhot ovat myös tuoneet niihin kaivattua toimintaa.

Taivalkosken 4H-yhdistys kartoitti hankkeessaan kylien kulttuurikohteita ja koulutti nuoria toimimaan niissä oppaina. Kohteiden kartoitustyön yhteydessä koottiin niistä kertovia kyläläisten tarinoita ja saatiin tallennettua materiaalia jota ei aiemmin ole ollut. Kyläoppaiden palveluja markkinoidaan hankkeessa luodulla internet-sivustolla www.kylaopas.fi. Sinne on koottu tietoa Taivalkosken kylistä ja niiden matkailijoita kiinnostavista kohteista, sivuston kautta on myös mahdollista tilata opaspalveluja.

Myötätuulta kulttuurille –hankkeen toteuttajana Koillismaan Leader ry sai kokemusta kehittämishankkeiden koordinoinnista ja tavoitti uusia toimijoita, joilla ei ennestään ollut yhteyksiä Koillismaan Leaderiin. Tietoisuus Leader-toiminnan mahdollisuuksista alueella kasvoi, erityisesti pienet yhdistykset saivat esimerkkejä siitä millaisia kehittämistoimenpiteitä on mahdollista toteuttaa. Hankkeen myötä toteutettiin Koillismaan Leader ry:n paikallisen maaseudun kehittämissuunnitelman 2007-2013 mukaisia toimia ja tuettiin sen tavoitteiden toteutumista.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Myötätuulta kulttuurille –hankkeessa saatujen kokemusten perusteella on selvää että tarvetta pienille, paikallista kulttuuria ja perinteitä kehittäville hankkeille on myös jatkossa. Koordinoinnin ulkopuolelle jäi useita hyviä suunnitelmia ja hankkeen toteuttamisen aikana monilla tahoilla on syntynyt uusia ideoita. Niitä tullaan kokoamaan teemahankkeeseen, joka toteutetaan ohjelmakauden 2014 – 2020 alkupuolella.

Kulttuuri on laaja käsite ja se tuo omat haasteensa teemahankkeen rajaamiseen. Siksi hankkeen tavoitteet on pohdittava huolella ja kiinnitettävä huomiota niitä tukevien valintakriteerien laatimiseen. Alahankkeiden kanssa on pidettävä yhteyttä vielä aiempaa aktiivisemmin, jotta hankkeiden toteuttamisessa tapahtuviin muutoksiin voitaisiin reagoida aina etukäteen. Hankkeen vastuushenkilöille järjestettävät yhteiset tapaamiset voisivat myös olla hyvä tapa vaihtaa kokemuksia, levittää osaamista ja hyviä käytäntöjä mutta myös sitä miten välttää mahdolliset ongelmat.

6. Allekirjoitus ja päiväys

Kuusamossa 28.7.2015

Pirjo Jaakkonen

Toiminnanjohtaja

Koillismaan Leader ry